

Aan de Raad
der gemeente Haarlem

Inleiding

Met ingang van 2 augustus 1991 zijn de artikelen 1, tweede lid alsmede de artikelen 2 t/m 30 van de wet op de woonwagens en woonschepen geschrapt in het kader van de deregulering en decentralisatie.

Binnenkort zal de wet op de Woonwagens en woonschepen in zijn geheel vervallen en zullen de woonschepen uitsluitend in de Huisvestingswet terug te vinden zijn.

Een geheel verbod op woonschepen blijft dan verboden. Op grond van de jurisprudentie is het wel mogelijk woonschepen aan een vergunningstelsel te binden zolang het beleid er op gericht is dat de woonschepen binnen de gemeentegrenzen en niet in zijn algemeenheid worden geweerd. Het huidige beleid is gericht op handhaving van het aantal woonschepen en worden woonschepen gezien als een erkende vorm van wonen. Bij het onderwerp beleid wordt hierop nog nader ingegaan.

Strekking wijziging Wet op de Woonwagens en woonschepen.

De onderwerpelijke artikelen van deze wet hadden betrekking op het vereiste en het beoordelen van vergunningen tot het bewonen van woonschepen.

Als gevolg van de wetswijziging is er nu ook voor woonschepen een regime buiten werking gesteld, t.w. een reguliere toetsing aan bouw/woontechnische en inrichtingseisen, zoals vermeld in het reglement woonwagens en woonschepen. Deze toetsing, en daarmee ook het schouwen van woonboten is komen te vervallen, hetgeen opmerkelijk is. Het betreft hier immers een erkende woonvorm waarvoor anders dan voor woningen en woonwagens geen regelgeving van woon- en bouwtechnische aard meer geldt.

Als gevolg van de wetswijziging is er voor de ingebruikneming van een woonschip als woning geen bewoningsvergunning van de Commissaris van de Koningin meer vereist. Op grond van artikel 31 van de Wet op de woonwagens en woonschepen blijft de gemeenteraad wel bevoegd om bepalingen vast te stellen betreffende de plaats door woonschepen bij verblijf binnen de gemeente in te nemen. De bepaling die het geheel verbieden van woonschepen onmogelijk maakt is nog onverkort van kracht.

Het niet meer kunnen toetsen van woonschepen aan bouw- en woningtechnische bepalingen kan, indien woonschepen niet meer voldoen aan de meest minimale eisen op het gebied van (brand)veiligheid en gezondheid, leiden tot brandgevaarlijke of bouwvallige situaties waartegen niet meer opgetreden kan worden. Vanuit

volkshuisvestingsoogpunt zou dan ook evenzeer een krachtiger beleid bepleit kunnen worden dan het geheel loslaten van de regelgeving voor woonschepen. Het grotendeels schrappen van de woonschepenwetgeving is enigszins ongenueanceerd uitgevoerd en heeft er voor gezorgd dat er een hiaat is ontstaan in de regelgeving.

In de wetswijziging is de bevoegdheid tot het vaststellen van gemeentelijke regelgeving niet uitdrukkelijk uitgesloten, mits het niet betreft woon- of bouwtechnische eisen zoals deze in de vervallen wet waren opgenomen. Ook kan uit antwoorden van regeringszijde tijdens de parlementaire behandeling worden afgeleid dat de mogelijkheid voor regelgeving op lokaal nivo mogelijk blijft.

Haarlem

Op dit moment geldt aan regels met betrekking tot woonschepen slechts hetgeen is geregeld in de Scheepvaart- en Havenverordening, de Verordening Waarderhaven en de Huisvestingsverordening.

De Scheepvaart- en Havenverordening regelt de ligplaatsvergunning voor woonschepen en de maximale afmetingen van een woonschip gelegen buiten de Waarderhaven.

De Huisvestingsverordening eist regionale binding voor ligplaatsen gelegen buiten de Waarderhaven.

Bij vervanging van het schip of wisseling van eigenaar/bewoner dient er een nieuwe ligplaatsvergunning te worden aangevraagd.

In de Waarderhaven kan men, indien er een plaats vrij is en het schip past, zich vrij vestigen.

Sinds het vervallen van de schouw vindt er geen kwaliteitscontrole meer plaats.

Ontwerp verordening

Bijgevoegde ontwerp-verordening is opgesteld om deels het ontstane hiaat qua veiligheid op te vullen en verder de regulering van de ligplaatsen van de woonschepen in één verordening te regelen.

Basis van de ontwerp-verordening is de in samenwerking met de VNG en andere gemeenten opgestelde "model"-woonschepenverordening.

Deze is voor een deel aan de bestaande Haarlemse situatie aangepast, mede in verband met het onderscheid tussen woonschepen gelegen in de Waarderhaven en gelegen daarbuiten.

De verordening op de Waarderhaven is met enige wijzigingen opgenomen in de concept-verordening zodat er ten aanzien van de woonschepen in Haarlem een gemeentelijke verordening zal zijn. De wijzigingen betreffen onder andere:

- a. intrekking van de ontheffingsmogelijkheid ten aanzien van de afmetingen (gelijkschakeling met andere woonschepen).
- b. de in de Verordening Waarderhaven opgenomen inspraakregeling voor het comite Waarderhaven is vervallen nu het comite niet meer bestaat. Indien er ten aanzien van woonschepen belangrijke zaken spelen, zullen, zoals ook geldt voor woonschepen gelegen buiten de Waarderhaven, de betrokken belanghebbenden/belangenvertegenwoordigers worden geraadpleegd c.q. geïnformeerd.

Nieuw is de introductie van het welstandstoezicht. Ook hiervoor geldt dat de woonschip eigenaren, indien zijn hun woonschip goed onderhouden, geen last hebben van dit voorschrift.

Bij aanvragen om ligplaatsvergunning en bij bouw/verbouwaanvragen zal aan de redelijke eisen van welstand worden getoetst.

Ten aanzien van woonschepen die in het bezit zijn van een ligplaatsvergunning zullen wij een terughoudend beleid voeren. Dit houdt in dat slechts in ernstige gevallen als uiterste middel via oplegging van een dwangsom of uitoefening van bestuursdwang het voldoen aan de welstandsverplichting zal worden gehandhaafd.

De gestelde eisen zijn absolute minimum eisen waaraan een woonschip vanuit veiligheidsoogpunt moet voldoen.

In verband hiermee is er bewust geen vrijstellings- of ontheffingsmogelijkheid opgenomen, met uitzondering van historische schepen voorzover het historische karakter van het schip dit vereist.

Ligplaatsenkaart

In de concept-verordening is de ligplaatsvergunning zoals die thans is geregeld in de Scheepvaart- en Havenverordening gehandhaafd. Daarbij is gekomen een door de gemeenteraad vast te stellen kaart, waarop alle ligplaatsen zijn ingetekend. Op de ingetekende ligplaatsen kunnen woonschepen ligplaats nemen met een ligplaatsvergunning. Op deze kaarten zijn alle legale ligplaatsen opgenomen. Buiten de op de ligplaatsenkaart, welke bestaat uit het totaal van alle deelkaarten, ingetekende plaatsen is het verboden ligplaats te nemen of te houden. Dit verbod zal gehandhaafd dienen te worden door middel van het uitoefenen van bestuursdwang. Bestuursdwang zal dan inhouden verslepen naar de strafhaven. Alvorens tot bestuursdwang wordt overgegaan zal er, spoedeisende gevallen daargelaten, twee keer schriftelijk worden gewaarschuwd.

Ten aanzien van de thans illegaal gelegen woonschepen bij Zijkanaal B zal een beleid, zoals al in de praktijk werd toegepast, dienen te worden gevoerd van een uitsterfconstructie. Overigens zullen de huidige woonschepen worden opgenomen in de nieuw te creëren woonschepenhaven in Velsen.

Beleid nieuwe verordening

Ten aanzien van de planologische aspecten van de woonschepen wordt voorgesteld de huidige formulering van het beleid te wijzigen en te vervangen door een aangescherpte formulering.

Het huidige beleid, zoals bevestigd bij raadsbesluit nr. 220/1982, houdt in dat het huidige aantal legale ligplaatsen wordt gehandhaafd en in de daarvoor in aanmerking komende bestemmingsplannen worden opgenomen en in het kader van ruimtelijke ordeningprocedures onderzoek wordt gepleegd naar de mogelijkheid om het aantal legale ligplaatsen uit te breiden.

Voorgesteld wordt het nieuwe beleid als volgt te formuleren :

het huidige aantal legale ligplaatsen wordt gehandhaafd; in de daarvoor in aanmerking komende bestemmingsplannen worden de legale ligplaatsen opgenomen. De afweging tot een eventuele uitbreiding van het aantal legale ligplaatsen zal (voor zover planologisch wenselijk en realiseerbaar) plaatsvinden via planologische procedures.

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Huisvestingswet op 1-7-1993 mag de toetsing aan de vestigingscriteria van de woonruimteverordening, zoals die tot 1 juli 1993 plaatsvond, niet meer geschieden bij de beoordeling van de ligplaatsenvergunning op grond van de woonschepenverordening. Ter continuering van dit beleid is door uw raad in juni 1993 reeds een deelverordening vastgesteld.

Inmiddels is in de nieuwe Huisvestingsverordening de regeling van kracht dat voor een ligplaats buiten de Waarderhaven gelegen een huisvestingsvergunning vereist is.

Na inwerkingtreding van de verordening zullen alle woonschipbewoners schriftelijk op de hoogte worden gesteld van de inhoud van de nieuwe regeling.

Inspraak

De concept-regeling heeft voor een ieder gedurende 1 maand ter inzage gelegen. De inspraakreacties hebben voor u ter inzage gelegen. De verordening is naar aanleiding van de inspraakreacties op punten aangepast.

Samenvatting concept-verordening en beleid :

1. invoering van een ligplaatsenkaart
2. ligplaatsvergunning voor alle woonschepen met een veiligheidstoetsing bij aanvraag bewonings-, vervangings- en verbouwingsvergunning.
3. slechts in uitzonderings gevallen en voor zover het planologisch wenselijk en realiseerbaar is zal uitbreiding van het aantal legale ligplaatsen plaats vinden (tevens aanpassing ligplaatsenkaart via raadsbesluit).
4. voor zover hierboven niet van afgeweken is handhaving van het beleid zoals bevestigd bij raadsbesluit nr. 220/1982.

5. bij de verordening is een artikelsgewijze toelichting gevoegd, waarin beleid en uitleg is opgenomen.
6. welstandsbepalingen zijn opgenomen.
7. ontheffingsmogelijkheid van afmetingen voor varende monumenten en historische woonschepen.

Conclusie :

Gelet op het advies van de commissie Gemeentewerken, welk advies voor u ter inzage hebben gelegen, stellen wij voor de Verordening op de Woonschepen met bijbehorende deelligplaatsenkaarten en het hierboven vermelde beleid vast te stellen overeenkomstig bijgevoegde besluiten.

1995

Burgemeester en Wethouders van Haarlem,
de burgemeester,
de secretaris,

Note:

- tot en met 31 maart 1995 kunt u uw schriftelijke inspraakreacties zenden aan B en W.
- te plaatsen : woensdag 1 maart 1995 in Haarlems weekblad.
- t.l.v. BWE/vhv/bewonerszaken
begrot.nr. 4596 94 7020